

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kraków, dnia kwietnia 2011 r.

Pan
Bogdan Koźbiał
Dyrektor Aresztu Śledczego
w Krakowie
ul. Montelupich 7
31-155 Kraków

P/10/013
LKR-4100-04-01/2011

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Areszcie Śledczym w Krakowie (Areszcie) kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 37 – Sprawiedliwość.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym w dniu 6 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Aresztu Śledczego w kontrolowanym zakresie. Stwierdzone nieprawidłowości o charakterze formalnym nie powodowały negatywnych skutków dla budżetu. Przedstawioną ocenę ogólną uzasadniają poniższe uwagi i oceny cząstkowe.

1. NIK ocenia pozytywnie realizację dochodów budżetowych. Areszt osiągnął w 2010 r. dochody w wysokości 131,5 tys. zł, tj. 126% planowanych dochodów w kwocie 103,61 tys. zł. Areszt wysyłał wezwania do zapłaty, dochodząc w sposób skuteczny należności z tytułu dochodów. W 2010 r. nie wystąpiły przypadki umorzenia należności lub ich przedawnienia. Pobrane dochody przekazywano terminowo na rachunek budżetu państwa w należytym wysokości. W przypadku dochodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (Dział 755, Rozdział 75512, § 075) w kwocie 55,9 tys. zł, tj.

42% wykonanych dochodów, Areszt prawidłowo wymierzał należności z tego tytułu, ale zastrzeżenia NIK budzi fakt, że nie stosowano waloryzacji stawek zawartych umów najmu, na przykład w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto Areszt nie przeprowadzał badania rynku i nie ustalał jednolitych stawek czynszu najmu za podobne powierzchnie i przedmiot umowy najmu, a także nie stosował jednolitych stawek opłat za dostarczane media. Stawki opłat z tego tytułu za poszczególne okresy rozliczeniowe różniły się dla poszczególnych najemców. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli taka sytuacja może skutkować nieosiągnięciem dochodów na poziomie zależnym od aktualnej sytuacji gospodarczej.

2. Areszt Śledczy otrzymał środki finansowe na wydatki w 2010 r. w wysokości 24 628,4 tys. zł, z czego wykorzystał kwotę 24 628,29 zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. Niewykorzystane środki w wysokości 82,48 zł zostały zwrócone terminowo na rachunek jednostki nadrzędnej.

Kontrola wydatków w łącznej kwocie 3 190,7 tys. zł wykazała prawidłowość dokonywania wydatków pod względem legalności, gospodarności i celowości. Środki wydatkowano m.in. na zakup usług medycznych i leków (łącznie 1 225,3 tys. zł), zakup energii i odprowadzanie ścieków (1 140,3 tys. zł), zakup żywności (109,6 tys. zł), zakup usług pralniczych (55 tys. zł), zakup wyposażenia dla osadzonych (434,4 tys. zł). Wydatki majątkowe wynosiły łącznie 43,38 tys. zł i przeznaczono je na zakup agregatu chłodniczego w związku z koniecznością przeprowadzenia remontu komory chłodniczej, znajdującej się w magazynie mięsa w kompleksie kuchni Aresztu, oraz generatora do dezynfekcji obiegu i instalacji ciepłej wody użytkowej, co zostało uzasadnione koniecznością zwalczania bakterii Legionelli w instalacji ciepłej wody użytkowej.

W Areszcie Śledczym podejmowano próby działań oszczędnościowych i racjonalizujących wydatki. Wydatki powyżej kwoty 3 000 zł, a nie przekraczające 14 000 euro w ujęciu rocznym, wymagały podjęcia działań w postaci sporządzenia protokołu konieczności zakupu i jego rejestracji w rejestrze zamówień. Sporządzone protokoły konieczności zakupu zawierały analizę rynku.

Zastrzeżenia NIK budzi dokonywanie wydatków z § 4290 – *Zakup świadczeń zdrowotnych dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego* na zakup usług medycznych w zakresie badań diagnostycznych, konsultacji specjalistycznych i hospitalizacji w nagłych stanach zagrażających życiu i zdrowiu oraz badań laboratoryjnych w kierunku gruźlicy bez zastosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2009 r. – Prawo zamówień publicz-

nych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.). Usługi te zostały zlecone Szpitalowi Specjalistycznemu im. Jana Pawła II w Krakowie, który jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej i w związku z tym nie można mu udzielać zamówień na świadczenia zdrowotne na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.). Z zaplanowanej w § 4290 kwoty 1 171 tys. zł na świadczenia zdrowotne, na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, wydatkowano 671 tys. zł. Pozostała kwota 500 tys. zł (130 242 euro) została przeznaczona na zakup usług zdrowotnych w Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II w Krakowie. Zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, a zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Kod CPV określony we Wspólnym Słowniku Zamówień służy opisowi przedmiotu zamówienia (art. 30 ust. 7 Pzp), a nie szacowaniu jego wartości. Usługi zdrowotne zostały wymienione jako usługi o charakterze niepriorytetowym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz. U. Nr 12, poz. 68).

3. Ponosząc wydatki, prawidłowo stosowano przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych. W skontrolowanych czterech postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w tym dwóch zrealizowanych w ramach projektu „Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zamówień udzielono w trybie przetargu nieograniczonego. W każdym przypadku wybrano najkorzystniejszą ofertę, zawarto umowy, a zakres świadczenia wykonawców, wynikający z umowy, był tożsamy ze zobowiązaniami zawartymi w ofertach.
4. NIK nie wnosi uwag do stosowanego w Areszcie systemu rachunkowości, który spełniał wymogi ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Aktualna wersja systemu księgowości komputerowej zatwierdzona została przez Dyrektora Aresztu. System księgowości komputerowej Cogisoft wersja 11.2 zapewniał kontrolę kompletności zapisów oraz ich poprawności, w tym poprawności i sekwencji dat oraz ciągłości numeracji zapisów w dzienniku. Ustalone w Areszcie procedury regulujące sprawowanie kontroli finansowej oraz Instrukcja obiegu i kontroli dokumen-

tów finansowych uwzględniały elementy kontroli operacji finansowych i gospodarczych ujęte w rozdziale II pkt 14 Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. – Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

5. Badanie ksiąg rachunkowych za pomocą programu „Pomocnik kontrolera” pozwala na wydanie opinii pozytywnej w zakresie poprawności dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności Łączna kwota badanych wydatków wyniosła 3 461,59 tys. zł.

Operacje gospodarcze zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych, a wybrane do badania zapisy księgowe odpowiadały prawidłowo zaewidencjonowanym dowodom księgowym. Stwierdzone w toku badania nieprawidłowości w odniesieniu do dwóch dowodów księgowych miały charakter incydentalny.

Środki finansowe na dokonywane zakupy były ujęte w planie finansowym. Faktury oraz rachunki potwierdzające dokonane zakupów były akceptowane przez Głównego Księgowego. Na podstawie zbadanej próby stwierdzono, że w Areszcie wystąpiło siedem przypadków nieterminowych płatności za dostarczone towary i świadczone usługi. Łącznie po terminie zapłacono 84 038,81 zł, jednakże nieterminowe płatności nie skutkowały koniecznością zapłaty odsetek albo kar umownych ponieważ Areszt Śledczy uzgadniał z poszczególnymi kontrahentem możliwość zapłaty w terminie późniejszym.

6. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przeprowadzenie inwentaryzacji w Areszcie. Prawidłowo przeprowadzono i rozliczono inwentaryzację środków pieniężnych, inwentaryzację w drodze uzgadniania sald oraz w drodze weryfikacji. Przeprowadzono także spis z natury rzeczowych aktywów trwałych, który został rzetelnie udokumentowany.
7. Najwyższa Izba kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość i rzetelność sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych oraz terminowość ich sporządzania. Dane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
8. NIK nie zgłasza uwag w zakresie polityki kadrowej i płacowej. Stan zatrudnienia w Areszcie w 2010 r. uległ nieznacznemu zmniejszeniu w stosunku do 2009 r. Kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym na 2010 r. po zmianach nie została przekroczona. W 2010 r. wydatki na wynagrodzenia wyniosły łącznie 15 099,7 tys. zł, tj. więcej o 41,6 tys. zł (0,3%) w stosunku do 2009 r. W 2010 r. nagrody uznaniowe otrzymało 283 funkcjonariuszy na łączną kwotę 250,6 tys. zł oraz 36 pracowników cywilnych (w tym personel medyczny) na łączną kwotę 37,5 tys. zł. Szczegółowa kontrola wypłaconej w lutym 2010 r. kwoty 13,4 tys. zł nagród uznaniowych dla 19 pracowników

Aresztu (funkcjonariusze, pracownicy cywilni) potwierdziła celowość oraz rzetelność dokonanych wypłat.

9. NIK ocenia pozytywnie realizację wydatków budżetu środków europejskich w wysokości 99,3 tys. zł na realizację projektu „Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wydatki zostały prawidłowo zakwalifikowane do budżetu środków europejskich, poniesienie tych wydatków wynikało z umowy o dofinansowanie Projektu w Areszcie. Kwoty wykazywane w zleceniach płatności dotyczyły wydatków kwalifikowanych i zostały faktycznie poniesione. Wydatki zostały należycie udokumentowane i były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego. Płatności dokonywane były terminowo.

Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli budzi fakt, że Areszt Śledczy dopiero w trakcie kontroli dostosował „Zakładowy plan kont” do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Zgodnie z § 27 ust. 2 wskazanego rozporządzenia, kierownicy jednostek mieli obowiązek dostosować prowadzenie rachunkowości w zakresie wykonania budżetu środków europejskich do zasad określonych w rozporządzeniu w terminie 3 miesięcy od dnia jego wejścia w życie, tj. do dnia 30 października 2010 r.

10. W 2010 r. Areszt Śledczy gromadził sumy depozytowe, jako obce środki pieniężne osób osadzonych oraz w formie wadów, które zostały złożone przez oferentów w postępowaniach przetargowych. Środki pieniężne na rachunku sum depozytowych były w 2010 r. terminowo rozliczone z podmiotami wnoszącymi oraz budżetem państwa.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Stosowanie przez Areszt corocznej waloryzacji stawek zawartych umów najmu i dzierżawy.
2. Przyjęcie jednolitych stawek opłat za media oraz jednolitego okresu ich obliczania względem najemców.

3. Prawidłowe ustalanie wartości szacunkowej zamówienia na usługi zdrowotne dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego zlecanych poza ustawą o zakładach opieki zdrowotnej i odpowiednie stosowanie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Dyrektorowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Akta kontroli.